

Pensionärsrådet

Minnesanteckningar
Sammanträdesdatum
2024-03-07

Plats och tid: Martinsonsalen, den 7 mars 2024, klockan 09:15-12:00

Närvarande

ledamöter:

Christel Hammar Malmgren (M), ordförande
Ann-Charlotte Johansson (C)
Robert Lindén (SD), punkt 1-2
Jane Afredus (KD)
Styrbjörn Gustavsson, SPF
Anitha Fredriksson, SPF
Bernth Johnson, PRO
Birgitta Jönsson, PRO
Christel Svensson, SKPF
Ingrid Liljedahl, SKPF

Frånvarande

ledamöter:

Christina Mattisson (S)
Robert Lindén (SD) punkt 3-9

Tjänstgörande

ersättare:

Teo Zickbauer (S) för Christina Mattisson (S)

Ersättare:

Ewa-Stina Johansson (KD)
Arne Persson (C)
Eva Holmberg, SPF
Gun Ohlsson, PRO
Inger Löfblom Sjöberg, SKPF

Ansvarig

tjänsteperson:

Ros-Marie Nilsson, regionstabschef/tf planeringsdirektör

Tjänstepersoner:

Peter Lilja, regiondirektör
Anna Janson, ordförande i läkemedelskommittén
Helena Ringborn, specialist i allmän medicin
Christina Wieslander, Projektledare äldres hälsa
Markus Hjelm, avdelningschef Kompetenscentrum
Venera Ujkani, FoU-strateg Kompetenscentrum

Annelie Ottosson, sekreterare

Underskrifter:	Sekreterare	Punkter	1 - 9
----------------	-------------	---------	-------

Annelie Ottosson

Ordförande

Christel Hammar Malmgren (M)

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

Mötets öppnande samt diskussion om pensionärsrådets arbetsformer	1/24
Lägesrapport om ny politisk organisation och ny förvaltningsorganisation.	2/24
Svar på pensionärsorganisationernas frågor	3/24
Ökning av användning och förskrivning av antidepressiva läkemedel till äldre kvinnor	4/24
Rutin för subventionering av läkemedel till patienter i Region Blekinge	5/24
Uppdrag psykisk hälsa för äldre	6/24
Äldreforskning, utvärdering av SIP	7/24
Övrigt Redogörelse för vad som gäller kring covid-vaccination i Region Blekinge från och med 1 mars 2024	8/24
Nästa sammanträde	9/24

1/24

Mötets öppnande samt diskussion om pensionärsrådets arbetsformer

Pensionärsrådets ordförande hälsar välkommen till dagens sammanträde.

Lite kort om justeringar på dagordningen:

Punkt 3 Redogörelse vad som gäller kring covid-vaccination i Region Blekinge fr o m 1 mars 2024 flyttas och läggs under punkten övrigt.

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anders Lund (M) har skriftligt skickat in svar på pensionärsorganisationernas frågor nr 4, 6 och 7 som redogörs under punkt 3.

Ordförande tar därefter upp pensionärsrådets arbetsformer för diskussion.

Ordförande nämner att det är viktigt med pensionärsorganisationernas frågor som skickas in inför sammanträdena. Dock är det svårt att hinna besvara och informera om alla frågor på ett och samma sammanträde.

Ordförande lämnar ett förslag på att koncentrera sig på tre inkomna frågor och därefter göra en mer fördjupad information kring dessa. Regionen har också ett ansvar att informera pensionärsrådet om vad som händer i organisationen.

När det gäller önskemålet om studiebesök på ambulansstationen enligt pensionärsorganisationernas fråga 7, så kan vi försöka att planera in detta på nästa sammanträde den 16 maj. Det kanske blir så att sammanträdestiden måste förlängas då studiebesök tar mer tid.

Regionstabschef/tf planeringsdirektör Ros-Marie Nilsson informerar om att Rut Öien från sårcentrum, gärna vill komma till pensionärsrådets nästa sammanträde i maj och prata om hälsa i stort.

Pensionärsrådet är eniga om ordförandes förslag på upplägg och arbetsformer för pensionärsrådets sammanträden.

2/24

Lägesrapport om ny politisk organisation och ny förvaltningsorganisation.

Regiondirektör Peter Lilja samt regionstyrelsens ordförande Robert Lindén (SD) informerar om ny politisk organisation och ny förvaltningsorganisation.

Från och med den 1 mars 2024 har Region Blekinge en ny politisk organisation med färre nämnder. Två nämnder finns kvar, hälso- och sjukvårdsnämnden samt regionala utvecklingsnämnden. Under varje nämnd finns ett antal utskott.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har följande utskott:

Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott

Hälso- och sjukvårdsnämndens tandvård- och primärvårdsutskott

Hälso- och sjukvårdsnämndens hälsovård- och psykiatriutskott.

Regionala utvecklingsnämnden har följande utskott:

Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott

Regionala utvecklingsnämndens kultur- och bildningsutskott

Regionala utvecklingsnämndens trafikutskott.

Parallellt med detta så jobbas det med en ny förvaltningsorganisation där Region Blekinge blir en förvaltning i stället för dagens sex förvaltningar.

Det ekonomiska läget gör så att vi måste omstrukturera och effektivisera administrationen samt att använda våra resurser på ett bättre sätt.

Dagens förvaltningar formas om till ett antal ansvarsområden. Ansvarsområdena har ännu inga officiella namn, men indelningen blir i följande områden: hälso- och sjukvård, hr och lärande, ekonomi, service, utveckling och it, regional utveckling.

Följande områdeschefer under regiondirektören är utsedda:

Hanna Svensson för hälso- och sjukvård.

Linda Hultén för hr och lärande.

Monica Magnusson för ekonomi.

Åsa Norrby för service.

Vakant för utveckling och it.

Mona Glans för regional utveckling.

Regionstyrelsen kommer att informeras om förslaget den 12 mars 2024 samt tar beslut den 17 april 2024.

Målet är att den nya förvaltningsorganisationen ska vara i drift den 1 maj 2024.

3/24

Svar på pensionärsorganisationernas frågor

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anders Lund (M) har svarat på några av de inskickade frågorna till dagens sammanträde. Det gäller fråga nr 4, 6 och 7. De bifogas minnesanteckningarna som bilaga 1.

4/24

Ökning av användning och förskrivning av antidepressiva läkemedel till äldre kvinnor

Läkemedelskommittén ordförande Anna Janson och specialist i allmänmedicin Helena Ringborn informerar och svara på fråga nr 5 från pensionärsorganisationerna ”Blekinge toppar användning och förskrivning av antidepressiva läkemedel till äldre kvinnor. Det är stor skillnad på tillgång till psykiatrisk vård mellan olika åldersgrupper. Vad gör regionen för att förbättra situationen?”

Ökningen beror främst på ökad behandling av ångest och sömnproblem.
Tilltagande förekomst av demenssjukdom p g a fler i hög ålder.
Användningen hos personer med demens är betydligt högre.

Blekinge ligger något under rikssnittet.

De diagnoser som berörs är:

Depression

Oro/ångest

Sömnstörning – ökat mest.

Se bilder [bilaga 2](#).

5/24

Rutin för subventionering av läkemedel till patienter i Region Blekinge

Läkemedelskommitténs ordförande Anna Janson och specialist i allmänmedicin Helena Ringborn informerar och svara på fråga nr 6 från pensionärsorganisationerna ”Hur ser rutinen ut för subventionering av läkemedel till patienter i Region Blekinge? Har regionen inflytande över vilka läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet? Finns det någon nationell samordning för detta?”

Läkemedel godkänns oftast på europeisk nivå – EMA och i Sverige är läkemedelsverket ansvarigt.

Läkemedelsföretagen ansöker hos TLV (Tandvårds- och läkemedels-förmånsverket) om indikation och pris. De avgör om läkemedlet är rimligt i pris jämfört med andra behandlingar bland annat.

Förmånssystemet är:

- Patienterna betalar enligt högkostnadstrappan (högst 2850 kr/år)
- Resten betalar regionen
- Statsbidrag täcker det mesta av kostnaderna, ca 550 milj
- Beräknas på befolkningsantal, ålder och prognostiserad förskrivning.

Se bilder [bilaga 3](#).

6/24

Uppdrag psykisk hälsa för äldre

Projektledare Christina Wieslander informerar om uppdrag för att främja äldres psykiska hälsa som är ett samarbete mellan kommunerna i Blekinge och regionen.

Bakgrunden till uppdraget är:

LSVO (Ledning-styrning-vård och omsorg) beviljade 4,6 miljoner ur läns gemensamma stimulansmedel från Uppdrag psykisk hälsa för ett tvåårigt projekt ”främja psykisk hälsa hos äldre” utifrån en missionsorienterad ansats.

Projektledare tillträdde 1 november 2023

Pilot i en kommun (Sölvesborg) men hela Blekinge är arbetsområde.

Hur skapar vi de bästa förutsättningarna för ett bra åldrande?

Äldre människor är mer sårbara för psykiska hälsoproblem på grund av faktorer som fysisk sjukdom, funktionsnedsättningar, social isolering och förlust av närstående/vårdande av närstående, förlust av vänner. Detta kan öka risken för depression, ångest och andra psykiska problem.

Psykisk ohälsa är inte och bör inte ses som en naturlig del av åldrandet, utan går att förebygga men det behövs mer kunskap inom området.

Viktiga faktorer enligt forskningen för ett gott och hälsosamt åldrande är;

Social gemenskap, fysisk aktivitet, goda matvanor och en meningsfull vardag.

Christina avslutar med frågan om någon från pensionärsrådet vill ingå i en referensgrupp eller som någon representant i en arbetsgrupp så är ni välkomna med anmälan.

Kontaktinformation: christina.wieslander@regionblekinge.se.

Se bilder [bilaga 4](#)

7/24

Äldreforskning, utvärdering av SIP

Avdelningschef Markus Hjelm och forskningsstrateg Venera Ujkani informerar om äldreforskning samt utvärdering av SIP.

Information inleds med en presentation av FoU-verksamheten på Blekinge kompetenscentrum.

FoU-verksamheten arbetar med:

- Forskning
- Utvärdering och uppföljning
- Implementeringsstöd
- Omvärldsbevakning
- Utbildningsinsatser.

Pågående aktivitet för FoU-verksamheten under år 2024 är:

- Tidiga och samordnade insatser (TSI)
- Hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård
- Följeforskning av familjecentral
- Forskningsstudie avseende samverkan för vuxna individer med komplexa och omfattande behov
- Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen i samverkan
- Utvärdering av delaktighet och inflytande i samband med samordnad individuell plan (SIP)
- Stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik
- Utbildningsinsatser i samverkan med fokus på implementering, metodkunskap och vetenskapligt arbetssätt.

Just nu arbetar FoU-verksamheten med

- Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen i samverkan
- Utvärdering av delaktighet och inflytande i samband med samordnad individuell plan (SIP).

Därefter ges en kort information om FoU-avtalet som är mellan Region Blekinge och länets fem kommuner. Avtalet handlar om länsgemensamma forsknings- och utvecklingsfrågor mellan alla åldersgrupper från barn till äldre. FoU-verksamhetsplan bifogas som [bilaga 5](#).

Se bilder [bilaga 6](#)

8/24

Övrigt

Vaccinationssamordnarna i Region Blekinge har svarat på fråga nr 2 från pensionärsorganisationerna ”Vi önskar få en redogörelse för vad som gäller kring covid-vaccination i Region Blekinge från och med 1 mars 2024”.

Frågan har besvarats skriftligt och redovisas i bilaga nr 7.

9/24

Nästa sammanträde

Nästa sammanträde med pensionärsrådet är den 16 maj 2024.

Ordförande tackar för dagens sammanträde som därefter avslutas.

Det här dokumentet är elektroniskt underskrivet.
Var vänlig verifiera dokumentet på <https://sign.regionblekinge.se/validate>

Frågor/punkter till RPR-sammanträdet den 7 mars 2024

Fråga 4. Det är stora prisskillnader vad gäller hjälpmedel i olika regioner. Vilka riktlinjer har Region Blekinge för att bidra till likartad prissättning på hjälpmedel i regionerna samt i förlängningen i kommunerna?

HSN: Det är stora prisskillnader både på egenavgiften samt utbud. Flera regioner har företag som erbjuder ett hjälpmedelsortiment vilket ökar tillgängligheten till flera hjälpmedel. Regionerna går under det kommunala självstyret, avgifter är en fråga som varit diskuterat i olika nätverk på central nivå. Men då vi går under det kommunala självstyret så är det fortsättningsvis upp till varje region att besluta om avgifter och utbud utifrån sina förutsättningar. I Region Blekinge har vi valt att organisera hjälpmedel under Samverkansnämnden där regionen är huvudman men varje kommun har 1 ordinarie och en ersättare i nämnden. Där beslutas om utbud samt bereder avgifterna vilket gör att kommunerna är en aktiv del av den processen. Det finns en beslutad hjälpmedelshandbok samt en av förvaltningen framtagen förskrivarhandbok för Blekinge.

Fråga 6. Hur ser rutinen ut för subventionering av läkemedel till patienter i Region Blekinge? Har regionen inflytande över vilka läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet? Finns det någon nationell samordning för detta?

HSN: Då det längre tillbaka var en stark lobbyverksamhet mot politiken från enskilda intresseföreningar när nya läkemedel kommer på marknaden, så införde Blekinge för ca 10-15 år sedan ordnat införande av läkemedel via en läkemedelskommitté som består av olika delar av professionen. Nej Blekinge har ingen inrådan på vilka läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet, enligt min kunskap så är det tandvårds och läkemedelsförmånsverket som hanterar det (TLV)

Fråga 7. Har det införts någon ny rutin för ambulanspersonal att göra snävare bedömningar vad gäller att ta med sig patienter till akuten? Med anledning av denna fråga, vore det intressant att få göra ett studiebesök på ambulanscentralen.

HSN: Det pågår ständigt ett förbättringsarbete med den rullande vården. Ja ambulansen tar nu färre med sig med tillbaka och behandlar därmed fler på plats. Detta är ett resultat av ett förbättringsarbete, mer utrustning i ambulanser, rätt kompetens, att läkarbilen kan följa upp vid behov mm.

Vi vet av erfarenhet att om patienten inte har behov av slutenvårdens resurser så är det oftast bara negativt för patienten att komma in till akuten/slutenvården. Men vi jobbar självklart på att utvärdera och försöka stärka , samverka vår rullande vård ännu bättre .

Pensionärsrådet 24 03 07

Anna Janson, ordförande Läkemedelskommittén

Helena Ringborn, tillträdande ordförande
Läkemedelskommittén

REGION
BLEKINGE

Antidepressiva läkemedel till personer ≥ 65

- **år** Socialstyrelsen har gjort en sammanställning av förskrivningen i Sverige 2006-2022
 - 80% förskrivs i primärvården
 - Betydligt fler yngre får KBT-behandling
- Betydligt fler kvinnor får dessa läkemedel
- Betydligt fler män begår självmord

Varför ökar användningen?

- Ökningen beror främst på ökad behandling av ångest och sömnproblem
- Tilltagande förekomst av demenssjukdom pga fler i hög ålder.
- Användningen hos personer med demens är betydligt högre
- Ökning främst i åldrarna 65-74 och ≥ 95 år
- Lika stor ökning i åldrarna 45-65 och ännu större hos ännu yngre.
- Storleksordningen 8% jämfört med 30%

Riksjämförelse

- Blekinge ligger något under rikssnittet
- Drygt 10 % av åldersgruppen
- Liten skillnad mellan regioner

Diagnoser

- Depression
- Oro/ångest
- Sömnstörning – ökat mest

KBT-behandling

- Yngre får det i högre grad än äldre
- 7 jämfört med 27 %

Subventionering av läkemedel

- Läkemedel godkänns oftast på europeisk nivå – EMA
- I Sverige är Läkemedelsverket ansvarigt.
- Läkemedelsföretagen ansöker hos TLV (Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket) om indikation och pris
- De avgör om läkemedlet är rimligt i pris jämfört med andra behandlingar bl a.

Förmånssystemet för receptläkemedel

- Patienterna betalar enligt högkostnadstrappan (högst 2850 kr/år)
- Resten betalar regionen
- Statsbidrag täcker det mesta av kostnaderna, ca 550 milj
- Beräknas på befolkningsantal, ålder och prognostiserad förskrivning

Rekvosition

- Det som används på vårdavdelning rekvireras
- Gäller även vårdmottagning
- Betalas av beställaren – inga statsbidrag

Regionalt undantag

- Enskild patient
- Mycket angeläget medicinskt behov
- Behandlingsalternativ har sökts men saknas
- Kostnadseffektiv användning jämfört med andra alternativ inom vården

REGION
BLEKINGE

Mission: äldres psykiska hälsa

Pensionärsrådet 7/3 2024

Mission: främja äldres psykiska hälsa

– satsning inom äldreområdet inom läns-gemensamt Uppdrag Psykisk Hälsa (UPH)

Bakgrund

- LSVO beviljade 4,6 miljoner ur läns-gemensamma stimulansmedel från Uppdrag psykisk hälsa för ett tvåårigt projekt "främja psykisk hälsa hos äldre" utifrån en missionsorienterad ansats.
- Projektledare tillträdde 1 november 2023
- Pilot i en kommun men hela Blekinge är arbetsområde

I Blekinge är 39 000 personer över 65 år dvs 1/4 av befolkningen.

(skatteverkets befolkningsregister 23-12-07).

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

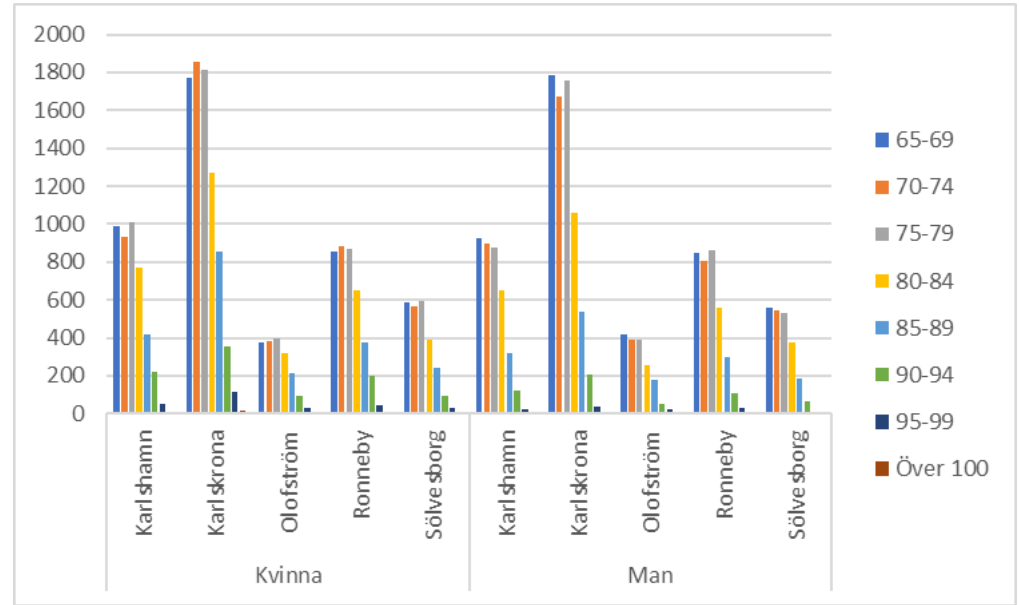
OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Befolkning i Blekinge (antal personer över 65 år)

Antal invånare 65+									
	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Över 100	Totalsumma
Kvinna									
Karlshamn	990	932	1013	769	415	220	53	5	4397
Karlskrona	1774	1856	1813	1268	854	354	112	16	8047
Olofström	379	383	394	320	215	97	31	4	1823
Ronneby	857	881	868	650	373	198	44	6	3877
Sölvesborg	588	566	594	389	244	93	27	6	2507
Kvinna Summa	4588	4618	4682	3396	2101	962	267	37	20651
Man									
Karlshamn	923	899	874	653	320	125	24	1	3819
Karlskrona	1784	1673	1756	1056	540	208	39	3	7059
Olofström	418	389	389	257	175	53	20	2	1703
Ronneby	846	804	860	562	297	109	30		3508
Sölvesborg	557	545	529	378	186	63	7	1	2266
Man Summa	4528	4310	4408	2906	1518	558	120	7	18355
Totalsumma	9116	8928	9090	6302	3619	1520	387	44	39006

Det finns många "beskrivningar/berättelser" ...

Här blir man äldst i Sverige

Var man bor i Sverige tycks ha stor betydelse för chansen att få fira hundra. En färsk undersökning från begravningskonsulten (!) Lavelandia visar att man helst inte ska vara norrlänning.

Det är, som nämnts i huvudtexten, i den sydöstra delen av Sverige man ska bo för att ha chansen till tresiffrigt på tårten...

De län där det finns klart flest 100-åringar per 100 000 invånare är Kalmar (36), Jönköping (36) och Blekinge (31), lätt följt av Västmanland (31) och Örebro (30).

Här är siffrorna – län, för län, så många hundra-plussare per hundrausen invånare bor där.

Region	100-åringar per 100 000 invånare	100-åriga kvinnor per 100 000 kvinnliga invånare	100-åriga män per 100 000 manliga invånare
Kalmar län	36	58	14
Jönköpings län	36	61	12
Blekinge län	31	53	10
Västmanlands län	31	47	14
Örebro län	30	53	6
Hallands län	29	51	8
Värmlands län	29	45	12
Kronobergs län	28	50	8
Götlands län	28	49	7
Södermanlands län	26	46	7
Uppsala län	26	45	7
Ostergötlands län	26	47	6
Västra Götalands län	26	43	9
Dalarnas län	26	42	10
Västernorrlands län	25	45	5
Stockholms län	24	42	6
Jämtlands län	23	37	10

INGMAR SKOOG

HUR ÄLDRE ÄR TYNGRE ÄN NÅGONSIN

70

ÄR DET NYA

ORCHER

50

ORCHER

DU HÄLLER HJÄRNAN OCH KROPPEN I FORM

POLARIS

STOPPA ÄLDERISMEN!

SÄG NEJ TILL ÄLDERISM!

Många fördömer ålderismen i ord. I Tyresö går man till konkret handling för att hitta sätt att hejla den. Då är det värt med en tuff attityd.

TEXT JAN ARBELY. FOTO TOMAS SORESEN

KAMPEN MOT ÄLDERISM har ofta följt en och en bildligt utsläpplig kamp på 74 år för att bli kallad till tjejen.

MOTET Ingemar Skoog

"Njut av livet och var nyfiken"

Äldreforskaren Ingemar Skoog om konsten att åldras på bästa sätt.

70 ÅR INGEMAR SKOOG Fyller snart 70. Eller är det 60? Fråga honom! Det är ju han – en av världens mest kända äldreforskare – som har nystat uttrycket "70 är det nya 50". Släkt har han gott och blivit tv-stjärna på åldrarnas best.

INGEMAR SKOOG är forskare och professor vid Karolinska Institutet. Han har skrivit många böcker om åldrande och hälsa. Han är också en av de mest kända äldreforskarna i världen.

100-åringarna blir bara fler

Ja må dom leva!

ÄLDER Nästan 2 700 svenskar är över hundra år, och de tresiffriga jubilarerna blir bara fler. Den givna frågan är förstärkt – var det bättre förr?

– Nä, säger Siri Eriksson, 105. Men det är inte bra nu heller...

Sedan har jag jobbat nio år i hemtjänsten. Det var väldigt det med.

Men att ha arbetat mycket som Siren, och biland ha haft den knapert, är faktiskt en väldigt del av att bli hundra är. Daglig motion och rörelse och en enkel och mättlig kost har till de faktorer som äldreforskare pekar ut i världen "blå zoner", där märkligt

AV ARNE HÖÖK. FOTO GETTY IMAGES OCH ELVIRA JAKOBSSON

Oro för att bli utsatt för brott, det sociala klimatet i grannskapet och rädsla för att ramla är några anledningar till otrygghet hos äldre (forskning.se)

Ofrivillig ensamhet kan dels handla om att man har färre relationer än man skulle önska, dels att man saknar någon att dela djupare tankar och känslor med trots att man har människor runt om sig.

Psykisk ohälsa hos äldre ökar

Hur skapar vi de bästa förutsättningarna för ett bra åldrande?

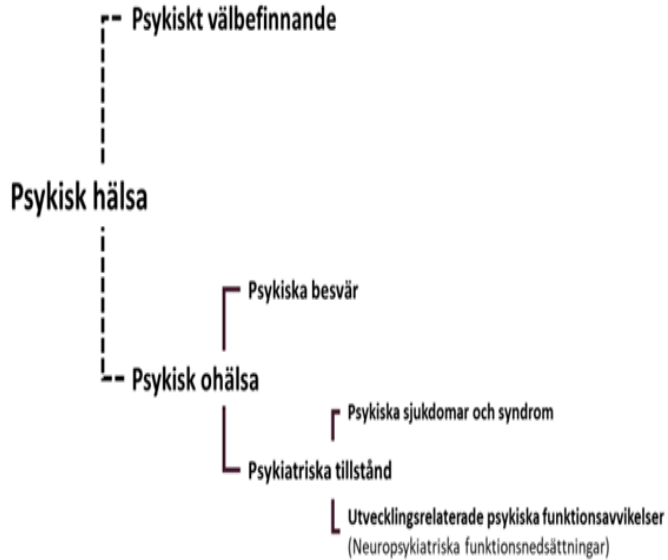
Äldre människor är mer sårbara för psykiska hälsoproblem på grund av faktorer som fysisk sjukdom, funktionsnedsättningar, social isolering och förlust av närstående/vårdande av närstående, förlust av vänner... Detta kan öka risken för depression, ångest och andra psykiska problem.

Psykisk ohälsa är inte och bör inte ses som en naturlig del av åldrandet, utan går att förebygga men det behövs mer kunskap inom området.

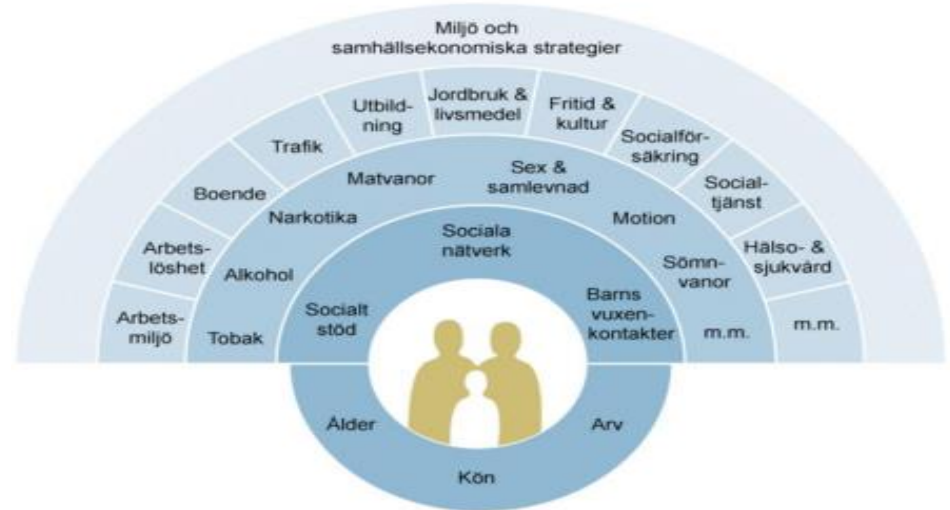
Viktiga faktorer enligt forskningen för ett gott och hälsosamt åldrande är;

Social gemenskap, fysisk aktivitet, goda matvanor och en meningsfull vardag.

Psykisk hälsa – vad menar vi?

Hälsans bestämningfaktorer

Hälsans bestämningfaktorer enligt Dahlgren och Whiteheads modell (1991)
Dahlgren G, W. M. (1991). Policies and a strategies to promote social equity in health. Stockholm: Institute for futures studies.

Målgruppen

- Målgruppen för satsningen är äldre personer från 65 år och uppåt.
Förslag gällande målgruppen – åldersindelning? 65-79 och 80 +
- Vidare är målgruppen verksamheter, organisationer och personer vilka är engagerade i arbete kopplat till äldres psykiska hälsa men också privata aktörer och övriga civilsamhället som ännu inte är helt definierade. Intressentanalys påbörjad.

Omvärldsbevakning och Blekingeperspektiv

Utgått från identifierade områden som "Samverkansgruppen att åldras" tagit fram och material från folkhälsomyndigheten.

- Kompetensbrist hos personal gällande psykisk ohälsa äldre.
- Saknas tillräckligt stöd och preventivt arbete.
- Ensamhetsproblematik - brist på utbud av meningsfulla aktiviteter och sociala sammanhang.
- Bristande anhörigstöd.
- Brister i samverkan mellan exempelvis psykiatri och äldreomsorg.

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Omvärldsbevakning och Blekingeperspektiv

- Genomläsning litteratur och artiklar inom området.
- Skrivande av projektplan pågår.
- Data Blekinge
 - från folkhälsorapporten "Hälsa på lika villkor" för åldersgruppen 65-84
 - samt läkemedelsanvändning och Vårdkonsumtion.
 - SNAC (the Swedish National Study on Aging and Care) från 60 år och livet ut.
 - Kolada

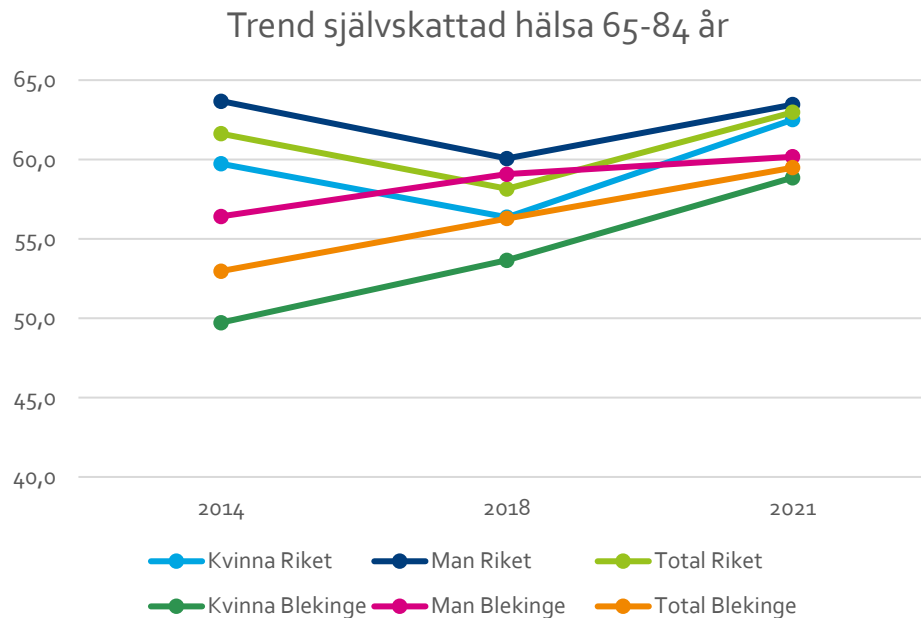
Hur ser de ut för de "äldre" i Blekinge?

Källa: Folkhälsomyndighetens enkät "Hälsa på lika villkor".

Sämre självskattad hälsa/ditt allmänna hälsotillstånd med stigande ålder.

Vi ligger under riket även i denna åldersgrupp.

Det som är positivt är att trenden är stigande uppåt sedan 2018 däremot så mår kvinnorna sämre än männen på totalen.

Hur ser de ut för de "äldre" i Blekinge?

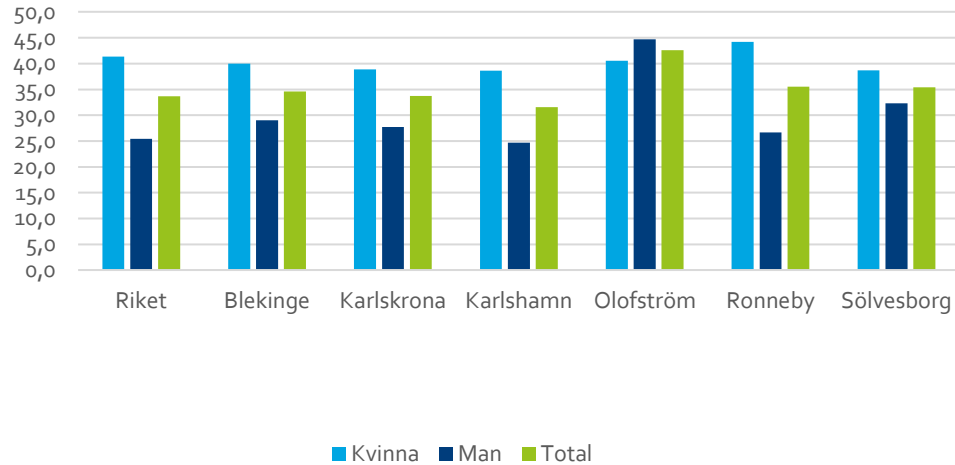
Källa: Folkhälsomyndighetens enkät "Hälsa på lika villkor".

Besvär med ängslan, oro och ångest minskar i denna grupp, jämfört med när alla åldersgrupper svarar.

Dock ligger Blekinge även i denna åldersgrupp högre än riket på totalen.

Kvinnorna har mer besvär än männen generellt men lokala skillnader finns.

Lätta till svåra besvär av ängslan, oro och ångest,
65-84 år

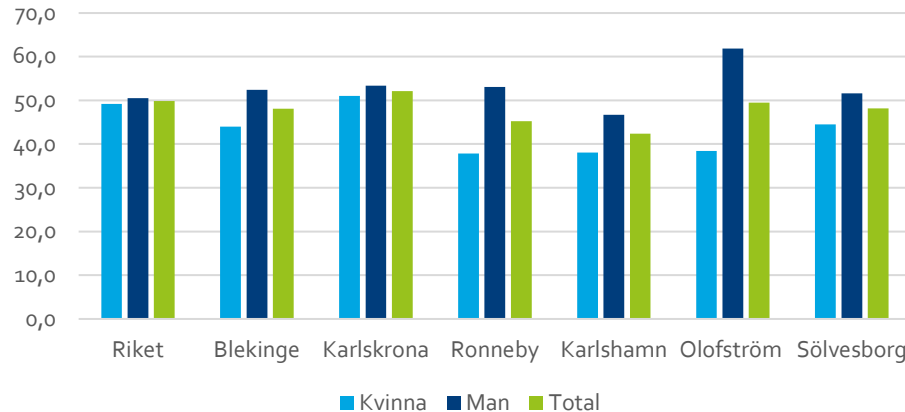

Hur ser de ut för de "äldre" i Blekinge?

Källa: Folkhälsomyndighetens enkät "Hälsa på lika villkor".

Det som också påverkar det allmänna hälsotillståndet är långvarig sjukdom och här uppger männen mer besvär än kvinnorna och framförallt männen i Olofström.

Långvarig sjukdom 65-84 år

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Hur ser de ut för de "äldre" i Blekinge?

- Övervikt eller fetma är också ett hälsoproblem och Blekinge ligger högre än riket och det ökar med tilltagande ålder.
- Ohälsa tenderar öka med stigande ålder däremot finns en något högre tilltro i åldern 65-84 att lita på sina medmänniskor och mindre bekymrade över ekonomin? (Hälsa på lika villkor)

Det finns mer data och detta var ett litet urval.

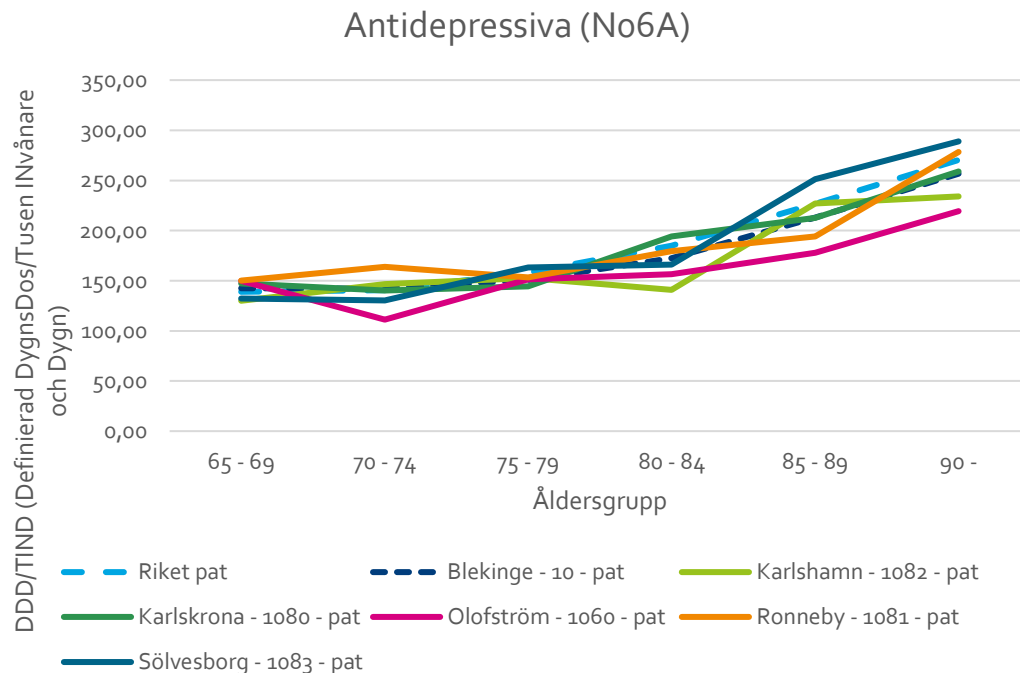
Läkemedelsbehandling för äldre i Blekinge

- Läkemedelsbehandling – stor variation gällande vilka läkemedel som sätts in utifrån olika diagnoser/symtom och i vilken kommun läkemedlet förskrivs utifrån åldersgruppen 65 år och livet ut i Blekinge.
- Förskrivning av läkemedlen; antidepressiva, lugnande medel, och sömnläkemedel är att dessa ökar betydligt i åldern över 80 och än mer i åldern 85-89 år utifrån åldersgruppen 65 +.

(Läkemedelsdata och dialog via apotekare och klinisk farmaceut)

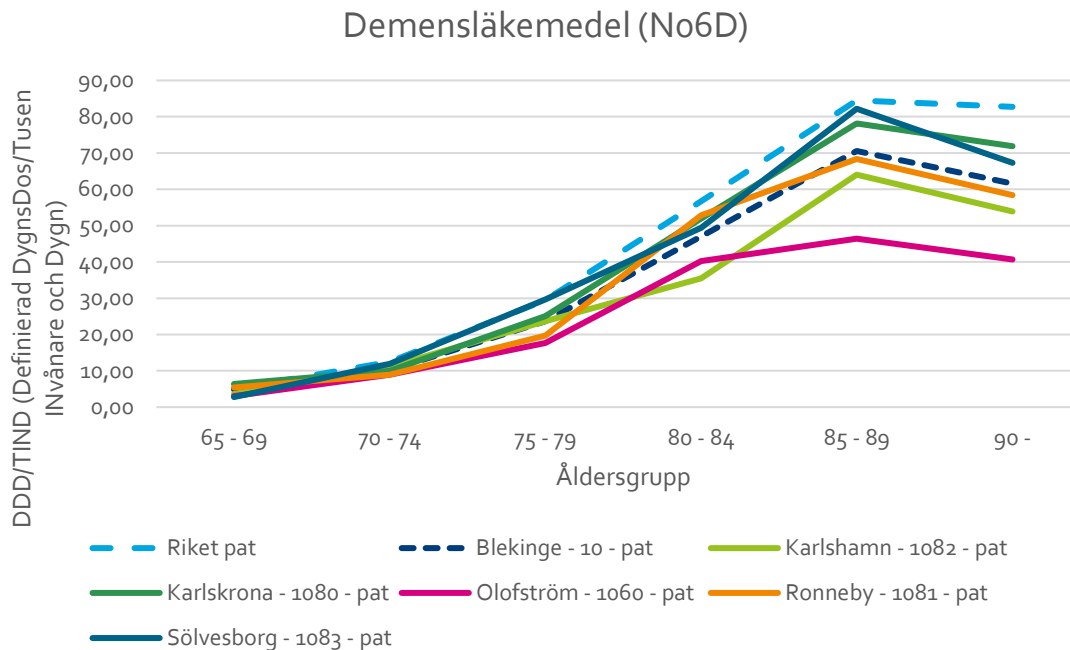
Läkemedelsbehandling för äldre i Blekinge

Stor diff på dygnsdos av antidepressiva mellan Sölvesborg (250) och Olofström (180) men svårt att urskilja vad orsaken kan vara? Läkemedlet används med olika styrka/dos utifrån depression eller ångest.

Läkemedelsbehandling för äldre i Blekinge

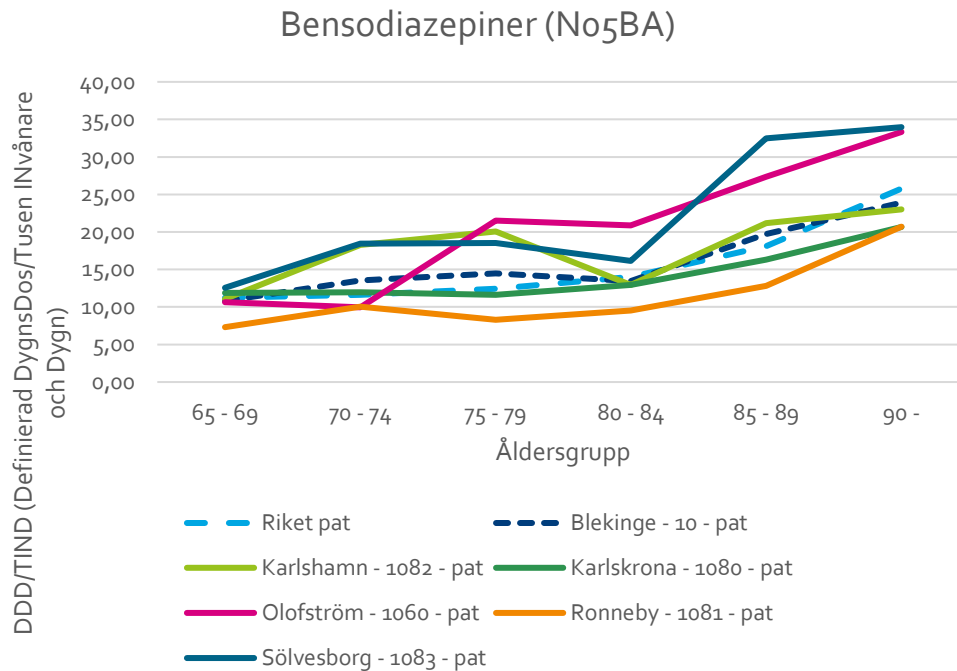
I Blekinge ligger vi
lågt på förskrivning
gällande
demensläkemedel
jämfört med riket.
Även här kan finnas
olika förklaringar.

Läkemedelsbehandling för äldre i Blekinge

Lugnande läkemedel används bland annat vid behandling av ångestsymtom och sömnstörningar.

Stor skillnad mellan länen där förskrivningen är högre i Sölvesborg och Olofström.

Vårdkonsumtion

Vårdkonsumtion – Vad visar det?

- Ångest ökar med åldern eller i alla fall diagnosen. Högre diagnostäthet bland kvinnor än män.
- De flesta äldre med psykiska besvär tas om hand av primärvården, få individer som får specialiserad vård.
- Demensdiagnoser är jämnare fördelat mellan könen.

(källa: hämtat i journalsystemet NCS Cross 2023-12-06 med hjälp av analytiker, planeringsavdelningen)

För att möta utmaningarna inom psykisk hälsa krävs att vi arbetar tillsammans på ett nytt sätt

- Bredda perspektivet och våga tänka stort
- Involvera alla sektorer – samtidigt
- Vara långsiktiga och uthålliga

Navigera i komplexitet

När det gäller **Komplexa frågor** där vi behöver utforska tillsammans utifrån en **ökande åldrande befolkning** (där välfärden inte kan finansiera som tidigare) och där vi behöver bredda förståelse till orsaker kring **psykisk ohälsa** hos äldre krävs att våga prova saker utanför ens komfortzon.

Utifrån Missionsorienterat arbetssätt ska många perspektiv tas in. Det är viktigt att inte begränsa sig och i förväg bestämma vad som ska undersökas. Det finns risker med att missa rotorsaken till problemet.

Syfte

- 1) att med en systemförändrande ansats som utgår ifrån målgruppens behov skapa de bästa förutsättningarna att hållbart främja psykisk hälsa för äldre i Blekinge.
- 2) att förutsättningarna som projektet bygger upp ska skapa möjligheter att skala upp arbetet för att inom ramen för större nationella och internationella satsningar kunna främja psykisk hälsa hos fler äldre och även vårdpersonal och närstående.

Missionsorienterat utvecklingsarbete

En utforskande expedition: Genom lärande och förändringsinitiativ utmana ett rådande system och stödja framväxande av något nytt

- Vad menar vi med systemet?
 - Ekosystemet: alla aktörer i ett område som berör/berörs av en gemensam fråga.
 - Välfärdssystemet: alla aktörer som arbetar med och för målgruppen.
- Vad menar vi med utforskande expedition?
 - Att vi vill mot en ny horisont och på förväg inte kan rita kartan.
 - Att vi ska ta reda på saker längst vägen, testa olika initiativ, lära av nya och befintliga initiativ och agera efter vad vi lär för att hitta vägar som gör skillnad.

Mål i inledande fas

- Förståelse finns för systemet och de mekanismer i samhällssystemet som hämmar respektive främjar psykisk hälsa bland äldre personer.
- Rotorsaker till psykisk ohälsa bland äldre personer är identifierade och analyserade.
- En bredd av aktörer har deltagit i sektorsövergripande forum för att främja psykisk hälsa bland äldre personer i Blekinge utifrån ett systemperspektiv.
- Förutsättningar för bättre sociala relationer, ökad trygghet och delaktighet.

Effektmål – mål på längre sikt som projektet ska bidra till

- Flera olika aktiviteter som tillsammans förväntas påverka systemet ska ha genomförts och utvärderats.
- Ett bättre utgångsläge för att skala upp till länsövergripande arbete.
- Ett system som gynnar en utveckling med ökad trygghet och delaktighet.
- Minskat användande av läkemedel mot psykisk ohälsa.
- Minskat behov av omsorg- och sjukvårdsinsatser.
- Minskade samhällskostnader.
- Ökade samhällsinkomster.

Intresserade samarbetspartners

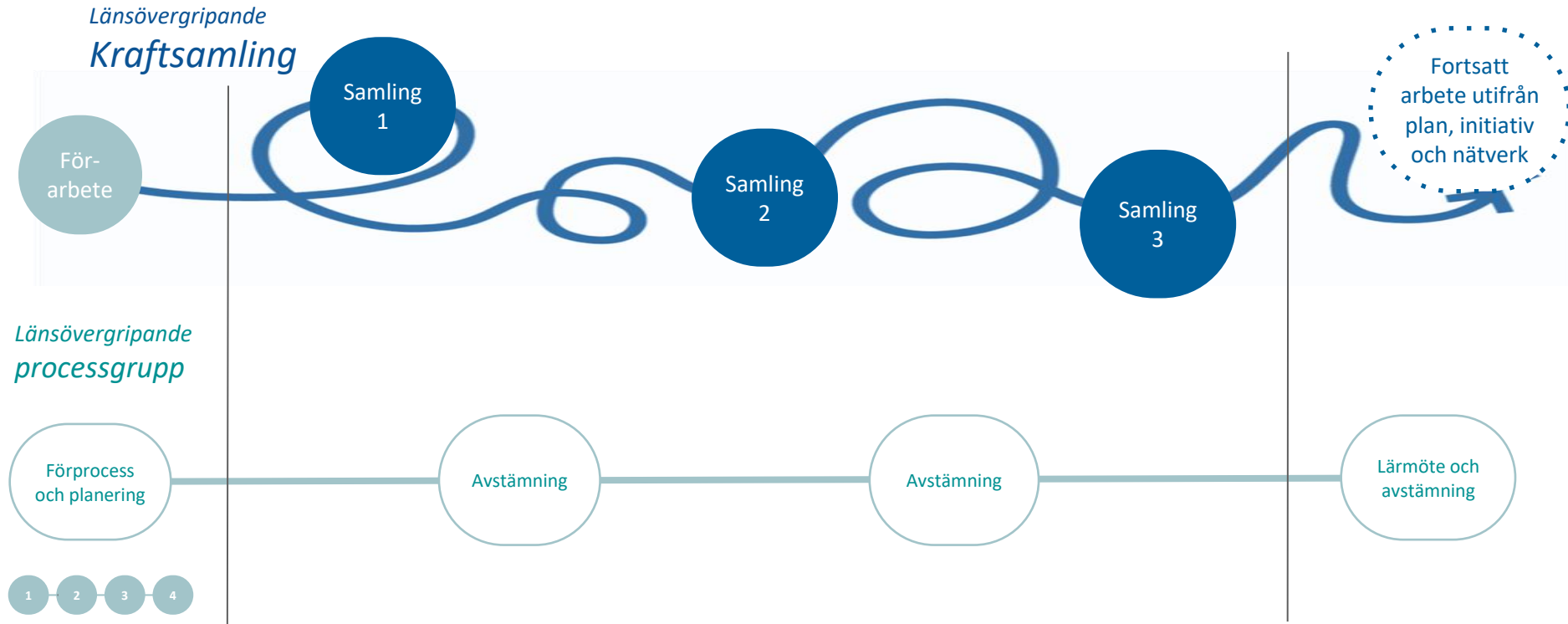
- BTH – institutionen för strategisk hållbar utveckling utifrån samarbete – hållbarhetsprinciperna.
- BTH – institutionen för hälsa – forskning (SNAC).
- FoU-perspektiv utifrån representant här i Samverkansgruppen att åldras.
- K3H (testlab) hjärta - hållbarhet - hälsa
- Ideella föreningar såsom sociala föreningar, teater och idrott m.fl.
- Pensionärsrådet och pensionärsföreningar

Planering och genomförande

Två strategier

- Länsövergripande Kraftsamling för äldres psykiska hälsa
- Pilot i Sölvesborgs kommun

Kraftsamling Äldre - Övergripande upplägg

Bjuda in

Fas 1 Förprocess
Design och förberedelser

Samskapande process

Fas 2 Genomförande
Kraftsamlings-serie

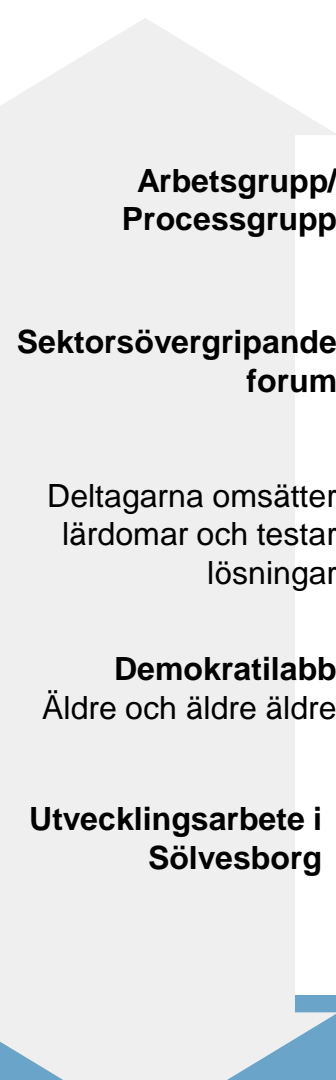
Dokumentera & använda resultat

Fas 3 Lärande och framåt

Pilot i Sölvesborg

Kommun Sölvesborg - vald av Styrgruppen för UPH

- Tanken är att det landar under förvaltningen Arbete och Velfärd.
- Fokus på förebyggande åtgärder och öppen verksamhet att utgå ifrån.
- Bra förutsättningar finns för att "ta emot" projektet.
- Möte nu i veckan med berörd personal i Sölvesborg och utsedd projektledare på 20 %.

**Arbetsgrupp/
Processgrupp**

**Sektorsövergripande
forum**

Upstart

Samling

Samling

Samling

Uppföljning
Digitalt

Deltagarna omsätter
lärdomar och testar
lösningar

Demokratilabb
Äldre och äldre äldre

**Utvecklingsarbete i
Sölvesborg**

Om processledarna

David Ershammar och Kajsa Balkfors

Arbetar med att stödja offentliga och ideella organisationers arbete med samhällsutmaningar så att många kan lära och medskapa vägar framåt.

Bakgrund som förändringsledare inom offentlig, idéell och konstnärlig sektor. Fokus på hälsa, mänsklig och hållbar utveckling.

Exempel på aktuella samarbeten:

- Havs och vattenmyndigheten
- Länsstyrelsen i Stockholm
- Statens konstråd
- Region Värmland
- Grundskoleförvaltningen, Göteborgs stad
- Förskoleförvaltningen i Malmö och Södertälje
- Region Norrbotten
- Rädda Barnen

Pensionärsrådet – någon roll?

- Referensgrupp och någon representant i arbetsgrupp?
- Följa projektets utveckling.
- Delta i aktiviteter där vi kraftsamlar kring äldres psykiska hälsa.

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

Tack för uppmärksamheten!

- Frågor?

Christina Wieslander

Projektledare

Telefon: 0455-73 54 16

christina.wieslander@regionblekinge.se

Följ gärna projektet på hemsidan: [Mission: Äldres psykiska hälsa - Region Blekinge](#)

[Mission: Psykisk hälsa i skolan - Region Blekinge](#) - startade för ett år sedan och kan vara värdefullt att ta del av.

Ett samarbete mellan

Karlshamns
kommun

KARLSKRONA
KOMMUN

Ronneby
KOMMUN

REGION
BLEKINGE

OLOFSTRÖMS
KOMMUN

Sölvesborgs
kommun

FoU verksamhetsplan 2024

Inom ramen för avtal om FoU-verksamhet mellan Region Blekinge och kommunerna Karlskrona, Ronneby, Karlshamn, Sölvesborg och Olofström

Ett samarbete mellan

Dokumentnamn: FoU verksamhetsplan 2024		Revision: 01
Dokumenttyp: Verksamhetsplan	Dokumentnummer:	
Detta dokument gäller för: FoU-avtalet	Funktionsområde:	
Dokumentansvarig: FoU-verksamheten	Beslut av: LSVO	
Beslut datum:	Nästa revidering: Under 2024	

FoU verksamheten bemannas av Anna Andersson, Birgitta Nilsson, Helene Sjöblom Andersson, Henrik Svensson, Ulrika Harris, Veronica Plessen och Venera Ujkani. Avdelningschef för Blekinge kompetenscentrum där FoU verksamheten ingår är Markus Hjelm.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
1.1	Resursfördelning 2024	5
2	Aktiviteter	6
2.1	Tidiga och samordnade insatser (TSI)	6
2.2	Hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård	7
2.3	Följeforskning av familjecentral	7
2.4	Forskningsstudie avseende samverkan för individer med komplexa och omfattande behov.....	8
2.5	Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen i samverkan.....	9
2.6	Utvärdering av delaktighet och inflytande i samband med samordnad individuell plan (SIP).....	9
2.7	Stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik	10
2.8	Utbildningsinsatser i samverkan - fokus på implementering, metodkunskap och vetenskapligt arbetsätt.....	11
Bilaga12		
	Översiktsbild av aktiviteter 2023–2024	12

1 Inledning

Länets fem kommuner och Region Blekinge reglerar genom FoU-avtalet inriktningen för parternas gemensamma forsknings- och utvecklingsverksamhet (FoU) inom befintlig struktur för Samverkan Blekinge. FoU-verksamheten ska bidra till kunskapsutveckling, kunskapsspridning och kunskapsanvändning. Verksamheten ska arbeta för att stimulera samverkan avseende forskning, utveckling och innovation i länet för att möta invånarnas behov oavsett ålder. FoU-verksamheten ska även bidra till att länets invånare får tillgång till bästa möjliga hälsa, vård och omsorg genom att tillsammans med berörda aktörer stödja hållbara och förankrade utvecklingsprocesser där kommun och region möts.

FoU-verksamheten tillhandahåller tjänster som är inriktade på att stödja avtalsparternas gemensamma utveckling av hälsofrämjande insatser, god och nära vård, psykisk hälsa samt evidensbaserad praktik och kunskapsstyrning. FoU-verksamheten bedriver exempelvis forskning, kartläggning, utvärdering, metodstöd och samordning. Utöver specifika aktiviteter i verksamhetsplanen, ingår en basverksamhet som bland annat omfattar omvärldsbevakning, informationsspridning via FoU-nytt och andra kommunikationskanaler samt medverkan i samverkansgrupperna Att växa upp, Mitt i livet och Att åldras. Syftet med medverkan i samverkansgrupperna är att bidra med ett FoU-perspektiv i olika frågor och få kunskap om utvecklingsområden som kan vara aktuella för ett framtida FoU-arbete.

En viktig del i kunskapsinhämtning är omvärldsbevakning genom medverkan i nätverk inom olika kunskapsområden som nära vård, funktionshinder, barn och unga, äldre och forskarnätverk RISCY¹ m.fl.

Föreliggande verksamhetsplan baseras på FoU-dialoger² med respektive verksamhet och ska vara i linje med Samverkan Blekinges målområden samt regionala och nationella satsningar.

Efter redovisningen av resursfördelning för kommande år återfinns pågående och planerade aktiviteter inför 2024. Översiktsbild av aktiviteter finns under Bilaga 1.

¹Research on Interventions and Support for Children and Youth (RISCY), Linnéuniversitetet

² Årets FoU-dialoger redovisades för LSVO 22 september 2023.

1.1 Resursfördelning 2024

Bemanning i FoU-verksamheten är följande: FoU-assistent, FoU-utvecklingsledare, FoU-ledare och FoU-strateger. Bemanningen utgår från befintliga uppdrag i verksamhetsplanen och kompetenser som behövs för att uppfylla avtalet.

Budget 2024	
Resurser	Tkr
Personal	6000
Drift	142
OH	614
Överförda medel	
Total kostnad	6756

* Indexuppräknig sker i enlighet med Landstingsprisindex (LPIK).

2 Aktiviteter

Aktiviteterna i verksamhetsplanen utgår från intentionerna i 3§ FoU-avtalet och med utgångspunkt i genomförda FoU-dialoger med verksamheterna.

2.1 Tidiga och samordnade insatser (TSI)

Målgrupp: Skola/elevhälsa, socialtjänst, funktionsstöd samt hälso- och sjukvård.

Beskrivning: Utvecklingsarbetet Sömlösa och tidigt samordnade insatser för barn har varit del av Skolverket och Socialstyrelsens nationella utvecklingsarbete, Tidiga och samordnade insatser, som avslutades i december 2023. Tidiga samordnade insatser betyder att personal från förskola/skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst och andra verksamheter arbetar tillsammans. TSI kan ses som ett paraplybegrepp för strukturerad samverkan för tidigt och förebyggande arbete.

Samordning behövs för att skapa en helhet kring insatser för barn och unga som är i behov av stöd från flera aktörer. Det ställer krav på att aktörer utvecklar kunskap och kompetens om långsiktig samverkan och samordning. Inför omställningen till ny socialtjänstlag är förebyggande, tidiga och lätt tillgängliga insatser viktiga för att möta barn och ungas behov samt att barn och unga får de insatser de är i behov av och har rätt till.

Syfte: Det övergripande syftet är att stärka och förbättra samverkan mellan aktuella huvudmän och verksamheter. Att stödja kunskapsspridning och utveckling inom området för att öka barn och ungas delaktighet och att ta tillvara på den kunskap de besitter.

Metod: Regional arbetsgrupp med representanter från pågående utvecklingsarbete med inriktning på tidiga samordnade insatser från Region Blekinge och länets kommuner.

Genomförande: Kartlägga samt stödja och följa länsövergripande utvecklingsarbeten där personal från förskola/skola, hälso- och sjukvård, socialtjänst och andra verksamheter arbetar tillsammans för att i ett tidigt skeende identifiera behov och erbjuda rätt insatser i rätt tid.

Planera för och genomföra en kunskapshöjande konferens inom området för personal och politiker inom aktuella verksamheter.

Kontinuerlig dialog och återkoppling i samverksgrupp Att växa upp.

2.2 Hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård

Målgrupp: Representanter inom socialtjänstens barn och unga område, tandhälsovården samt regionens verksamheter för barns hälsa.

Beskrivning: Aktiviteten innefattar flera delar med studie och utvecklingsarbete avseende hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård. Det råder samstämmighet inom länet och nationellt om att placerade barn och ungas hälsa är ett prioriterat forsknings- och utvecklingsområde.

Syfte: Det övergripande syftet är att öka professionens kunskap och skapa underlag för utvecklingsarbete i länet, som leder till likvärdiga förutsättningar och möjligheter för placerade barn och ungas hälsa och därmed en jämlik vård.

Metod: Regionalt arbete med verksamhetsrepresentanter, kunskapsspridning, bearbetning av material och analysarbete.

Genomförande: Utvecklingsarbete med kunskapshöjande insatser utifrån pågående nationellt arbete och resultatet av länsövergripande studie avseende tand- och hälsoundersökning för placerade barn. I resultatet ingår barnhandläggares kunskap och erfarenhet av tidigare hälsoavtal, verksamheternas rutiner samt en delstudie utifrån placerade barns akter.

Stöd till implementering och uppföljning av *Länsövergripande samverkansdokument angående hälsoundersökningar av barn och unga som placeras enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller Lagen om vård av unga (LVU)*.

Genomföra en årlig uppföljning avseende sammanställning av rapporteringar och aktuella avvikelser som inkommer till samverkansgrupp Att växa upp. Rapporteringen ska innehålla uppföljning på samverkansdokumentets riktlinjer, anvisningar och tillhörande dokument. Därefter återkoppla förslag på aktiviteter utifrån identifierade behov till samverkansgruppen Att växa upp. Återkopplingen förväntas ge förutsättningar för kontinuitet, gemensam kunskap och, vid behov, planering för kompetenshöjning och utveckling inom området.

Inom ramen för området genomförs forskningsstudien *Socialsekreterares beskrivning och bedömning av placerade barns hälsa* med Linnéuniversitetet. Bearbetning och analys pågår av materialet från datainsamling avseende granskning av placerade barns akter.

2.3 Följeforskning av familjecentral

Målgrupp: Verksamheter inom region, kommun samt privatägda Prima Vård.

Beskrivning: I samband med FoU-dialoger samt i dialog med LSVO har ett behov framkommit av att följeforska etableringen av Karlskrona familjecentral, vilken är den första i Blekinge. Utvärderingen utgår ifrån familjecentralens verksamhet sett ur verksamhets- föräldra- och personalperspektiv. Utvärderingen utgörs av olika aktiviteter för att ge en så heltäckande bild av verksamheten som möjligt;

omvärldsbevakning, baslinjemätning, uppföljning av baslinjemätning, enkätundersökning för föräldrar och personal, mätning av samverkan hos personalgrupp/ledningsgrupp/referensgrupp samt fokusgruppsintervjuer med personal.

Följeforskningen av Karlskrona familjecentral i kan ge värdefull kunskap till nytta för utvecklingen av den aktuella verksamheten, men också inför etablering av familjecentraler i länets övriga kommuner.

Syfte: Följeforskning av familjecentralen utifrån identifierade behov.

Metod: Forskningsbaserad utvärdering med kvantitativa och kvalitativa metoder.

Genomförande: Datainsamling och analys kommer att genomföras i enlighet med upprättad utvärderingsplan. Dialog och återkoppling kommer att ske kontinuerligt med berörda verksamheter. Under hösten/vintern 2024 planeras delrapportering av resultat till verksamheten samt att sammanställning av data fortsätter och framtagande av rapport initieras.

2.4 Forskningsstudie avseende samverkan för individer med komplexa och omfattande behov

Målgrupp: Personal, verksamhetsledning och förvaltningsledning inom region och kommuner som arbetar med vuxna individer med komplexa och omfattande behov.

Beskrivning: Individer med komplexa och omfattande behov anses ha hög komplexitet och begränsade förutsättningar för delaktighet. Dessa individer har behov av insatser från olika huvudmän och lagstiftningen kan försvåra flexibiliteten i att skapa långsiktiga lösningar. Systemet som ska stödja individernas behov upplevs komplext vilket försvårar för både individer och verksamheter att hitta rätt. En FoU-kartläggning från 2022 ledde fram till ett förslag om ett forskningsprojekt bestående av två delstudier. Syftet med delstudie 1 är att bland personal inom vård, omsorg och socialtjänst utforska erfarenheter kring arbetet med vuxna individer med komplexa och omfattande behov, med fokus på vad som främjar eller försvårar samverkan och individens delaktighet. Syftet med delstudie 2 är att utifrån ledningsperspektiv utforska erfarenheter av arbetet med vuxna individer med komplexa och omfattande behov, med fokus på vad som främjar eller försvårar samverkan och individens delaktighet. Genom att reflektera tillsammans över fallbeskrivningar i tvärprofessionella fokusgrupper kan samverkan stärkas och utvecklas utifrån genuin förståelse för varandras verksamheter. Etikkommittén Sydost har gett ett positivt utlåtande om studierna. Fokusgrupper har genomförts under hösten 2023 och analys av resultat har påbörjats.

Syfte: utforska främjande och försvårande aspekter i arbetet med vuxna individer med komplexa och omfattande behov utifrån vård-, omsorgs- och

socialtjänstpersonal och ett ledningsperspektiv, med fokus på samverkan och delaktighet.

Metod: Kvalitativ studie, fokusgrupper.

Genomförande: Under 2024 genomförs analys och sammanställning av resultat från fokusgrupper. Återkoppling av resultat sker muntligt och skriftligt genom FoU-rapport och vetenskapliga artiklar.

2.5 Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen i samverkan

Målgrupp: Verksamheter inom region och kommun, samordningssköterskor, äldre personer med komplexa vård- och omsorgsbehov och deras närstående, vilka alla omfattas av närsjukvårdsmodellen i samverkan.

Beskrivning: Forskningsstudien Närsjukvårdsmodellen i samverkan består av tre delstudier utifrån perspektiven 1). samordningssköterskor, 2). äldre personer och deras 3). närstående. Arbetet sker i samarbete med forskare från Linnéuniversitetet.

Syfte: Det övergripande syftet med forskningsprojektet är att utforska erfarenheter av vård och omsorg i enlighet med närsjukvårdsmodellen i samverkan utifrån tre perspektiv: samordningssköterskor, äldre personers med komplexa vård- och omsorgsbehov och deras närståendes perspektiv.

Metod: Kvalitativ metod utifrån individuella intervjuer.

Genomförande: Under 2024 kommer enskilda intervjuer att genomföras med äldre personer och deras närståendes i enlighet med godkänd etikprövningsansökan (dnr 2023-06379-01) av Etikprövningsmyndigheten. Under året är målet att transkribera, analysera och påbörja arbetet med att sammanställa och publicera insamlat material från samtliga tre delstudier i en FoU-rapport och vetenskapliga artiklar. Målet är även att återkoppla preliminära resultat till berörda verksamheter inom region och kommun.

2.6 Utvärdering av delaktighet och inflytande i samband med samordnad individuell plan (SIP)

Målgrupp: Individer i åldern 10 år till 80+ som erbjuds SIP i Blekinge.

Beskrivning: Baserat på resultatet från FoU-skriften *Lagen om samverkan i Blekinge* (2021) och omvärldsbevakning inom områdena äldre, vuxna samt barn och unga har det identifierats ett behov av fördjupad kunskap kring individens upplevelser av delaktighet och inflytande vid SIP, inte bara kopplat till utskrivningsprocessen utan i ett vidare perspektiv.

Syfte: Utvärderingens övergripande syfte är att bidra med en fördjupad kunskap om SIP-processen med fokus på individens upplevelser av delaktighet och inflytande inför och efter genomförd SIP utifrån följande målgrupper: barn och unga, vuxna

samt äldre individer. Vidare syftar utvärderingen till att jämföra fynd från respektive målgrupp för att kunna identifiera och beskriva likheter och skillnader i upplevelser av delaktighet och inflytande i relation till SIP.

Metod: Enkätundersökning samt individuella intervjuer med patienter/brukare.

Genomförande: Målet är att under 2024 avsluta enkätens datainsamling och sammanställa resultat. Baserat på enkätresultaten beslutas nästa steg gällande intervjuer med patienter/brukare.

2.7 Stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik

Målgrupp: Socialtjänst och hälso- och sjukvård

Beskrivning: Bidra till utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik anpassad till länets prioriteringar och medverka till att skapa förutsättningar i samverkan kring frågor som rör socialtjänst och hälso- och sjukvård. Det gäller både i samverkan mellan kommunerna i länet och samverkan mellan kommunerna och regionen.

Genom RSS stöds arbetet med kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård samt genom Partnerskapet mellan RSS, SKR och Socialstyrelsen stöds kunskapsutveckling och kunskapsstyrning för socialtjänsten.

Stödja samordning av omställningsarbeten. Utifrån förändrade förutsättningar i form av demografiska utmaningar etc sker omställningsarbete till en god och nära vård. Ytterligare omställningsarbete sker inför att en ny socialtjänstlag kommer att införas som påverkar socialtjänsten likväl som hälso- och sjukvården.

Syfte: Stödja kunskapsutveckling, struktur och samverkan på och mellan lokal och nationell nivå.

Metod: Samordning, strukturskapande, utveckling och uppföljning av verksamhet och nationella satsningar inom ramen för RSS.

Genomförande: Fortsatt medverkan i den regionala arbetsgruppen tillsammans med representanter från regionen och länets kommuner avseende överenskommelse om kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård.

Stödja införande och uppföljning av kunskapsstyrning inom socialtjänsten.

Samordna och medverka i forum för information, kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte, som ett stöd i arbetet med kunskapsutveckling, förbättringsarbete och samverkan. Detta innebär bland annat att stärka prioriterade frågor inom den sociala barn och ungdomsvården och funktionshinderområdet.

Samordna Interkommunalt forum som en del av länets samverkan.

Inom ramen för RSS rekvirera medel enligt nationell överenskommelsen såsom god och nära vård. Samordna och genomföra åiterrapporteringen i enlighet med

överenskommelsen samt stödja implementering av länets gemensamma målbild och färdplan.

Anordna verksamhetsbesök och möte mellan Nationellt kompetenscentrum för äldreomsorg (NKÄ) och verksamheter i länet.

Inom ramen för kunskapsstyrning medverka i behovsinventering av att identifiera lokala behov av kunskap avseende barn och unga 2024.

Ett förberedande arbete inför omställningen som ny socialtjänstlag kommer att innebära för både kommunerna och Region Blekinge.

2.8 Utbildningsinsatser i samverkan - fokus på implementering, metodkunskap och vetenskapligt arbetssätt

Målgrupp: Verksamheter inom region och kommuner.

Beskrivning: Detta förslag till utbildningsinsatser i samverkan stammar från ett uppdrag till FoU-verksamheten från LSVO kring att se över behovet av utbildning. Utifrån denna behovsinventering framkom från flera verksamheter att utbildningsinsatser kring metodkunskap och implementeringsarbete var önskvärt. FoU-verksamheten har därefter arbetat med att utveckla detta förslag rörande utbildningsinsatser i samverkan.

Syfte: Att bidra till ett gemensamt lärande, i samverkan mellan region och kommuner, och en ökad förståelse för implementering, vetenskapligt arbetssätt och metoder i den dagliga verksamheten

Metod: Varierande beroende på moment, men utbildningsinsatserna inkluderar kortare kurser och workshops, grupphandledning och inspirationsföreläsningar.

Genomförande: Planering och utformning under våren 2024, lansering av utbildningsinsatserna under hösten 2024.

Bilaga

Översiktsbild av aktiviteter 2023–2024

Nedan återfinns en översikt som utgår från FoU-aktiviteterna i verksamhetsplan 2023–2024. Där framgår om aktiviteten fortsätter eller avslutas under 2024. I översikten framgår även nya aktiviteter för 2024.

År 2023	År 2024
Tidiga och samordnade insatser (TSI)	Fortsätter enligt planering i 2.1
Hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård	Fortsätter enligt planering i 2.2
Barnkonventionen i praktiken	Avslutad
Nätverksarbete inom den sociala barn och ungdomsvården	Ingår i basverksamhet och i 2.7
Individens behov i centrum (IBIC)	Avslutas under våren.
Individer med komplexa och omfattande behov	Fortsätter enligt planering i 2.4
Forskningsprojekt Närsjukvårdsmodellen i samverkan	Fortsätter enligt planering, inkludering av anhörigperspektivet i 2.5
Uppföljning av samordnad individuell plan (SIP)	Fortsätter enligt planering i 2.6
Följeforskning av familjecentral	Fortsätter enligt planering i 2.3
Metodstöd för implementering	Fortsätter som en del av 2.8
Regionala samverkans- och stödstrukturen (RSS)	Ingår omformulerad i 2.7
God och nära vård i samverkan	Ingår omformulerad i 2.7
Kunskapsstyrning i samverkan	Ingår omformulerad i 2.7
Utbildning i grundläggande utvärderingsmetodik, systematisk uppföljning och analys	Fortsätter i annan utformning, beroende på beslut från LSVO i 2.8
Forskningsansökningar	Fortsätter som del av basverksamheten
	Nya aktiviteter 2024
	Utbildningsinsatser i samverkan – fokus på implementering, metodkunskap och vetenskapligt arbetssätt

FoU verksamheten vid Blekinge kompetenscentrum (BKC)

Markus Hjelm & Venera Ujkani

Pensionärsrådet

2024-03-07

Ett samarbete mellan

Här är vi som arbetar inom FoU-verksamheten

Anna Andersson
Projektledare
FoU-assistent

Birgitta Nilsson
FoU-strateg

**Helene Sjöblom
Andersson**
Utvecklingsledare

Henrik Svensson
FoU-ledare

Markus Hjelm
Avdelningschef BKC
FoU-ledare

Ulrika Harris
FoU-strateg

Venera Ujkani
FoU-strateg

Veronica Plessen
FoU-strateg

Kort om FoU-avtalet

- Region Blekinge och länets fem kommuner
- Länsgemensamma forsknings- och utvecklingsfrågor
- Alla åldersgrupper från barn till äldre
- Årliga FoU-dialoger
- FoU verksamhetsplan

Vad arbetar vi med?

- Forskning
- Utvärdering och uppföljning
- Implementeringsstöd
- Omvärldsbevakning
- Utbildningsinsatser

Pågående aktiviteter 2024

- Tidiga och samordnade insatser (TSI)
- Hälsoinsatser för barn och unga i samhällsvård
- Följeforskning av familjecentral
- Forskningsstudie avseende samverkan för vuxna individer med komplexa och omfattande behov
- Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen i samverkan
- Utvärdering av delaktighet och inflytande i samband med samordnad individuell plan (SIP)
- Stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad praktik
- Utbildningsinsatser i samverkan med fokus på implementering, metodkunskap och vetenskapligt arbetssätt

Idag fokuserar vi på

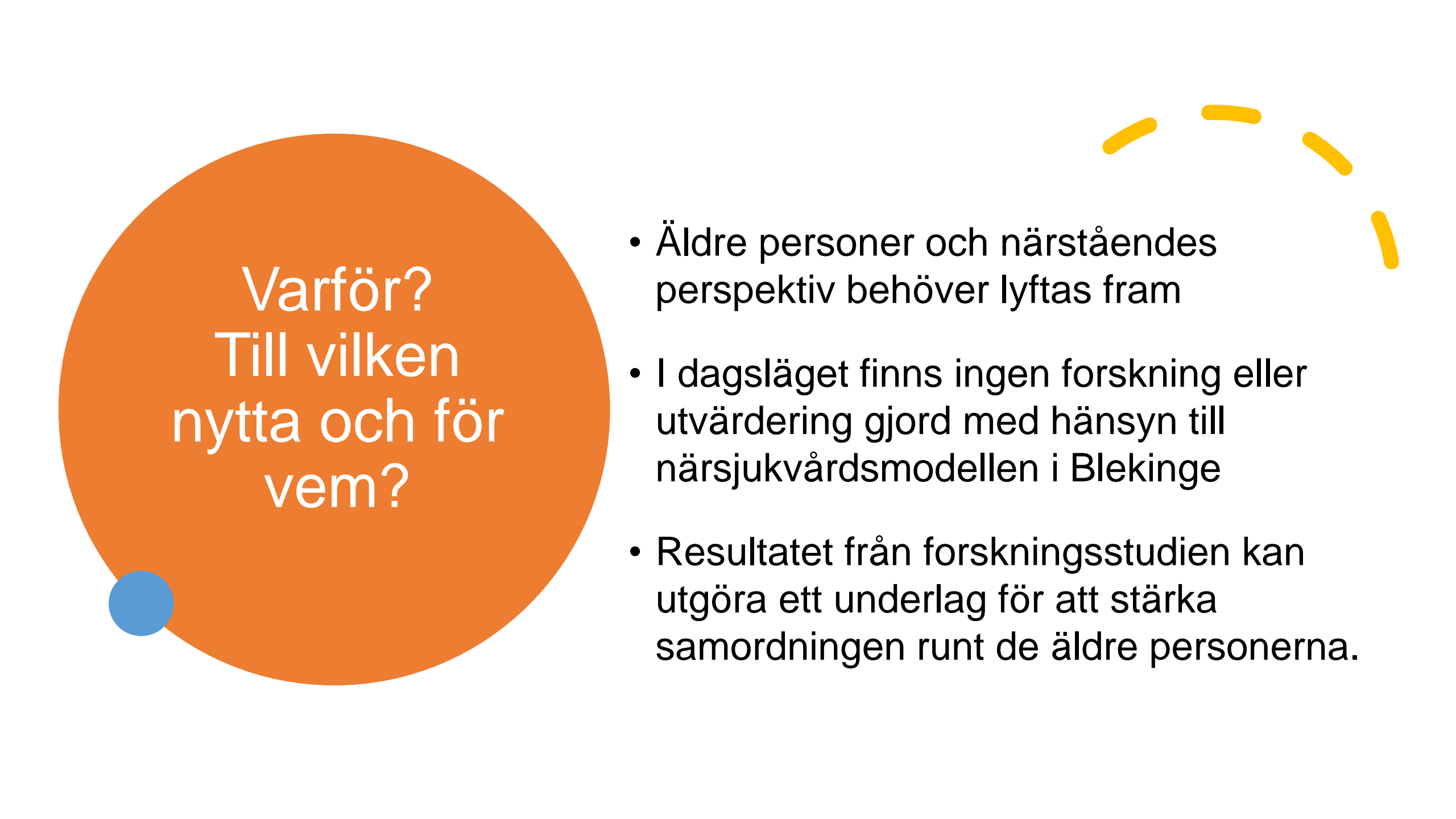
- Forskningsstudie
Närsjukvårdsmodellen i
samverkan
- Utvärdering av delaktighet och
inflytande i samband med
samordnad individuell plan
(SIP)

Forskningsstudie Närsjukvårdsmodellen

- Fånga upplevelser av modellen med fokus på samverkan och delaktighet
- Tre delstudier
 - Samordningssköterskor
 - Äldre personer med multisjuklighet
 - Närstående/anhöriga
- Kvalitativ metod – Individuella intervjuer
- Samarbete med forskare från Linnéuniversitetet

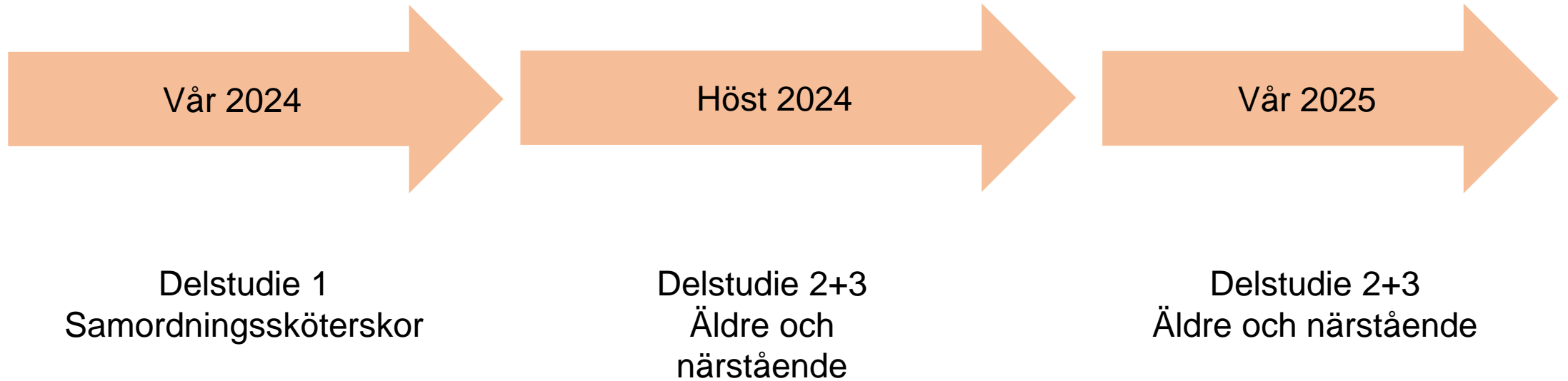

Varför?
Till vilken
nytta och för
vem?

- Äldre personer och närståendes perspektiv behöver lyftas fram
- I dagsläget finns ingen forskning eller utvärdering gjord med hänsyn till närsjukvårdsmodellen i Blekinge
- Resultatet från forskningsstudien kan utgöra ett underlag för att stärka samordningen runt de äldre personerna.

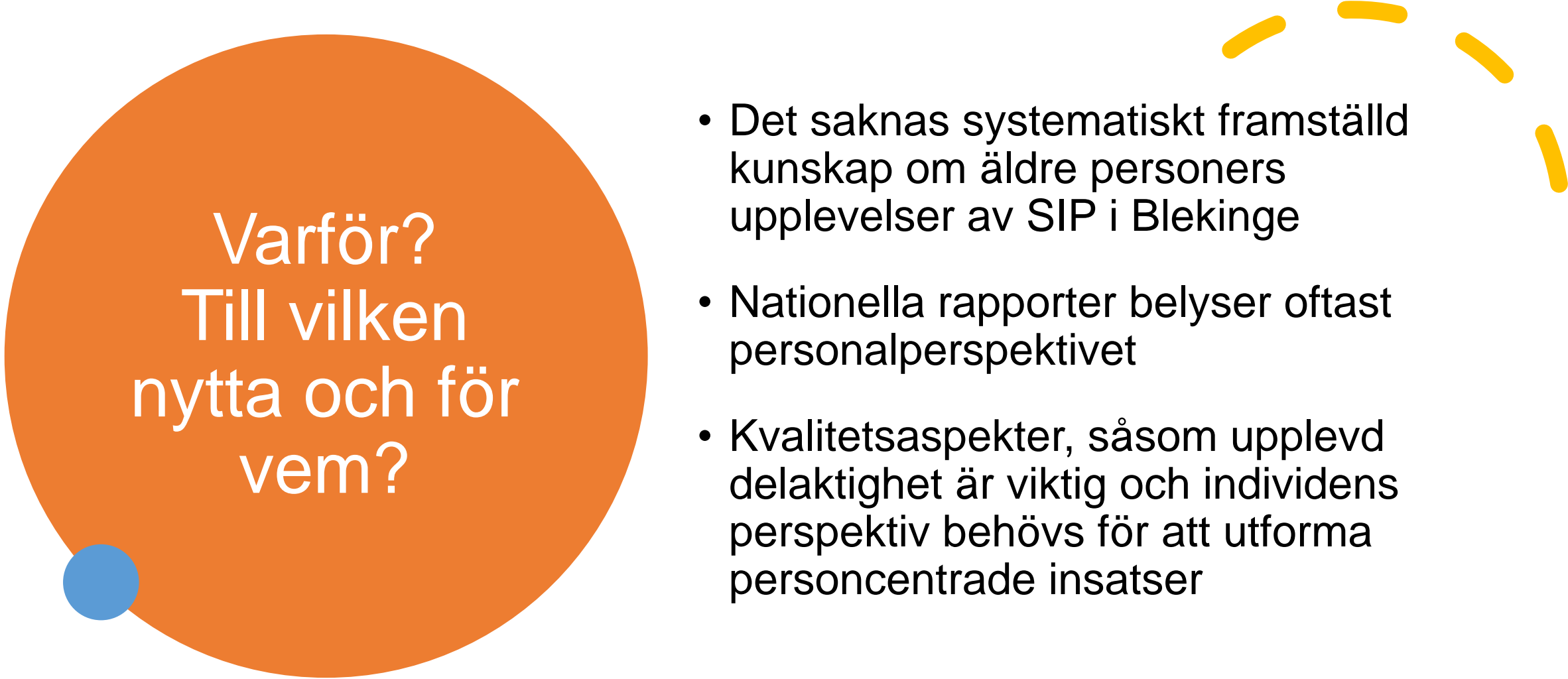
Preliminär tidsplan för forskningsstudien

Utvärdering av SIP

- Syftet är att fånga upplevelser av delaktighet och inflytande vid SIP
- Enkätundersökning
- Alla personer i behov av SIP oavsett ålder

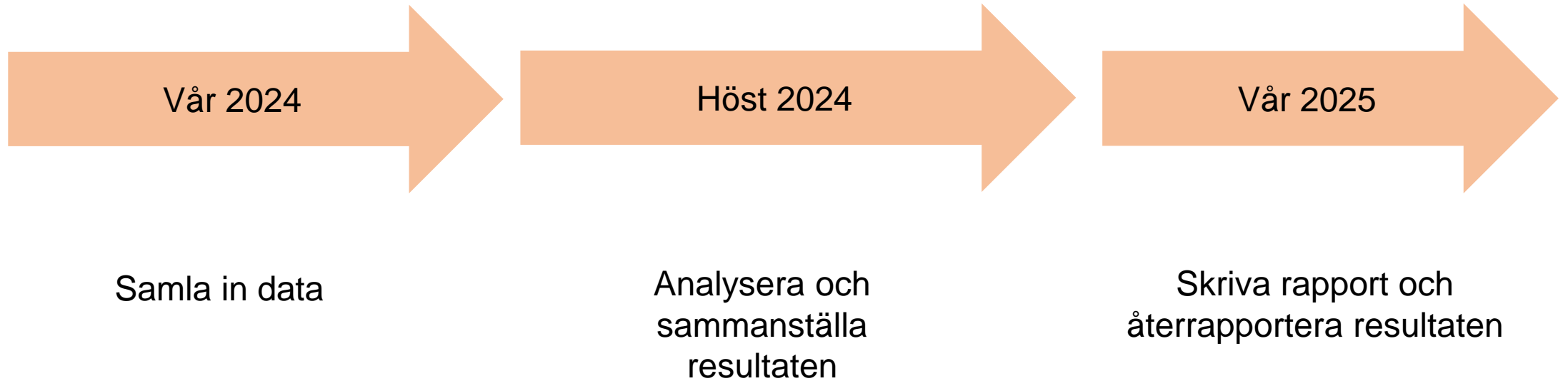

Varför?
Till vilken
nytta och för
vem?

- Det saknas systematiskt framställd kunskap om äldre personers upplevelser av SIP i Blekinge
- Nationella rapporter belyser oftast personalperspektivet
- Kvalitetsaspekter, såsom upplevd delaktighet är viktig och individens perspektiv behövs för att utforma personcentrade insatser

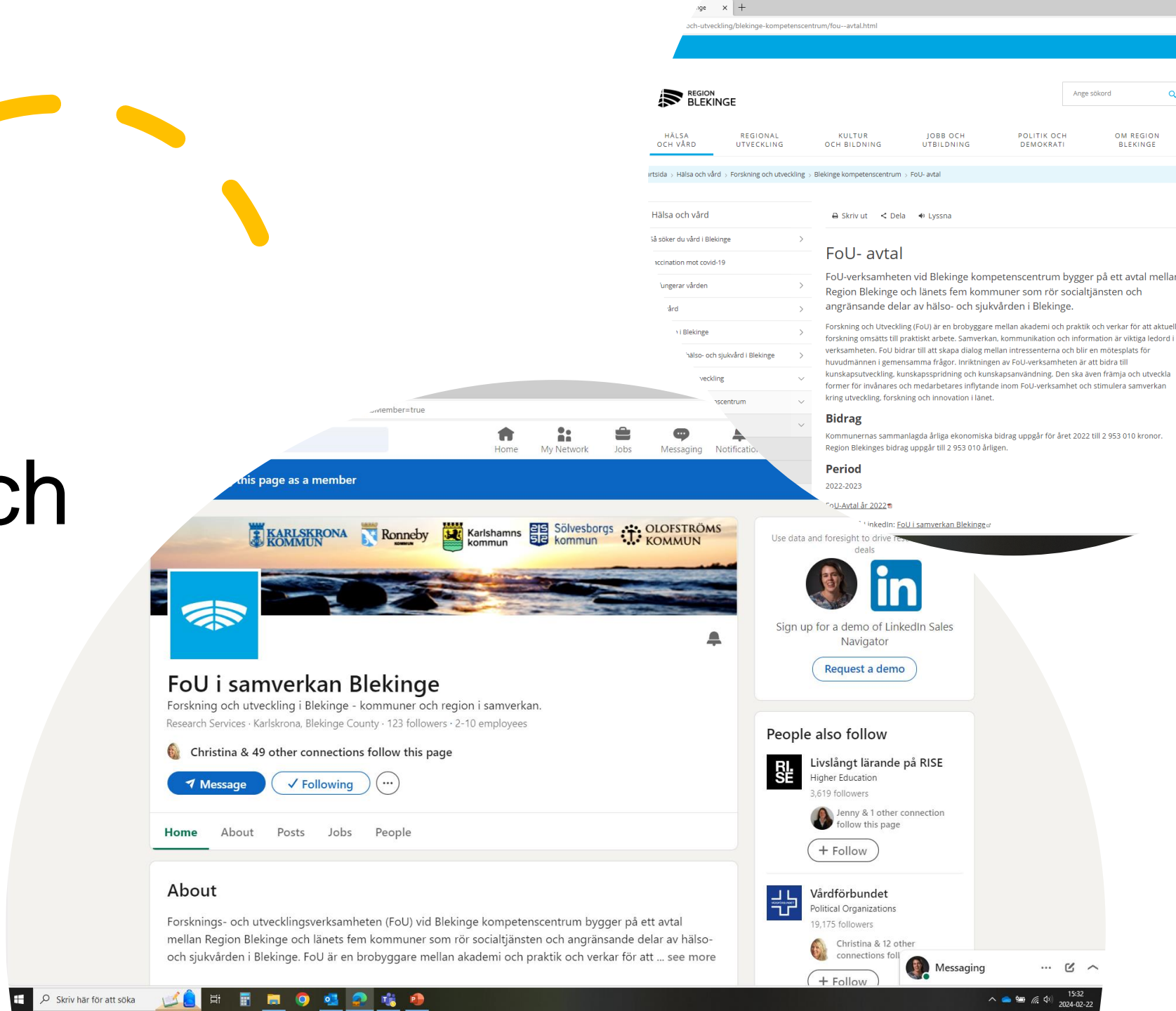
Preliminär tidsplan för utvärderingen

Välkomna
att delta på
FoU-nytt!

Vi finns på
hemsidan och
på LinkedIn

Kontaktuppgifter

Markus Hjelm

Avdelningschef BKC & FoU-ledare

Mobil: 072 880 43 83

E-post: markus.hjelm@regionblekinge.se

Venera Ujkani

FoU-strateg

Mobil: 073 447 12 52

E-post: venera.ujkani@regionblekinge.se

Tack!

Ett samarbete mellan

Rekommendationer vaccination mot covid-19, våren 2024

Rekommendationerna gäller från och med 1 mars 2024. Fokus för vaccinationerna är under april månad. Vaccination under april månad ger ett bra intervall i förhållande till höstens kommande vaccination mot covid-19. Det är under april månad som vårdcentralerna kommer att erbjuda både drop-in och bokningsbara tider.

Rekommenderade grupper under våren är följande:

- Personer som är 80 år och äldre rekommenderas en dos under våren 2024.
- Personer som är 65–79 år och har dagliga omsorgsinsatser från till exempel hemtjänst eller anhörig, bor på SÄBO/korttidsboende eller motsvarande rekommenderas en dos under våren 2024.
 - Personer som endast har hemtjänstinsatser i form av städning, trygghetslarm eller leverans av matlådor, ingår inte i målgruppen för rekommendation.

En person som vaccinerade sig i höstas och dessutom har haft bekräftad covid-19 efter 1 oktober har ett gott skydd även under våren och sommaren 2024. En ny vaccindos under våren behövs inte, utan nästa dos kan tas till hösten. Om osäkerhet råder rekommenderas en vaccindos.

Personer som behöver hjälp med personlig omvårdnad varje dag har en högre risk att hamna på sjukhus vid en covid-19 infektion, jämfört med andra. Detta gäller oavsett anledning till behov av hjälp i hemmet.

En del personer med allvarlig immunbrist behöver tätare vaccindoser. Vaccination behöver i många fall göras vid tidpunkter som passar övrig behandling. Det är alltid behandlade specialistläkare som avgör behovet av vaccination i ett sådant fall.

Från och med april månad är vaccinationen mot covid-19 fortsatt avgiftsfri för rekommenderade grupper, medan ej rekommenderade grupper betalar en avgift. Avgiftssumman är än inte beslutad.

Personer 80 år och äldre samt personer 65–79 år med dagliga omsorgsinsatser från hemtjänst kommer att få brev hem med erbjudande om vaccination.

På www.1177.se/blekinge finns information om rekommendationerna samt var och när vaccinationerna erbjuds.

Övrigt

En bredare rekommendation gällande covid-19 väntas till höstsäsongen i samband med vaccination mot säsongsinfluensa.

Har det gått 5 år eller mer sedan du vaccinerade dig mot pneumokocker, eller om du är ovaccinerad så är det lämpligt att göra det på våren. Det går bra att vaccinera sig mot Pneumokocker och covid-19 samtidigt.

För dig som ingår i en rekommenderad grupp är vaccinationen gratis. Övriga betalar en avgift. [Vaccinationsprogrammet mot pneumokocker för riskgrupper — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Medskick från oss i vaccinsamordningen:

Personer som har hjälp med dagliga omsorgsinsatser av till exempel anhörig, får inte ett brev hem med erbjudande om vaccination mot covid-19. Det kommer att finnas affischer om vaccinationerna runt om i länet. Affischerna kommer att sättas upp i bland annat mataffärer, och innehåller information om vilka drop-in tider som erbjuds på vårdcentralerna.

Vi tar tacksamt emot hjälp att sprida informationen så att så många som möjligt nås av den. Om ni har bra tips på vart affischer kan sättas upp så återkom gärna till oss. Önskar ni få affisch för spridning så går det så klart också bra.

Kontaktuppgifter:

Mailadress: vaccinsamordning@regionblekinge.se

Telefon:

0455-73 10 00 (via Region Blekinges växel)